

בעזרת מלך יחיד אל חי העולמים

מצוות לפורים:

א. שבת פרשת זכור תיקון הזיכרון	ז. מתנות לאביונים ב' מנות אוכל לב' אביונים
ב. זכר למחצית השקל כ"א מבני הבית	ח. משלוח מנות איש לרעהו ב' מנות אוכל לאיש אחד לתקן בחי' "עם מפוזר ומפורד בין העמים"
ג. תענית אסתר מעמוד השחר כנגד אותה התענית לתשובה על "שנהנו מסעודתו של אותו רשע"	ט. משתה יין "כטוב לב המלך ביין"
ד. תפילה "על הניסים" בתפילה ובברכת המזון	י. צדקה "כל הפושט יד נותנים לו"
ה. קריאה "ויבא עמלק" ביום סוף פר' בשלח	יא. תלמוד תורה בהלכות פסח ל' יום לפני החג
ו. מקרא מגילה לילה ויום	

סיכום ההלכות

- א. **שבת פרשת זכור** תיקון הזיכרון: "זכור אשר עשה לך עמלק".
- ב. **זכר למחצית השקל**: החל מראש חודש אדר "תורמים על השקלים" ומקיימים מצוות "זכר למחצית השקל" שהיינו תורמים בזמן המשכן במדבר ובית המקדש בירושלים. כיום היא מצווה מדרבנן וזכר לאותה המצווה, ולכן תורמים למוסדות הקודש סכום מסוים לכל אחד מבני המשפחה כזיכרון מחצית השקל שהיינו תורמים ללשכה שבבית המקדש עבור קרבן תמיד ולבדק הבית. הגמרא במס' מגילה מזכירה שמצוות מחצית השקל הצילה אותנו, כי עוד לפני ששקל המן הרשע שקלים לישראל עשרת אלפים כיכר כסף לקנותם מידי אחשוורוש, אנו מקדימים שקלינו לשקליו ומראים את אמונתנו בבניין בית המקדש. זמן התרומה הוא מראש חודש אדר עד קריאת המגילה.
- ג. **תענית אסתר**: זכר לתענית שקבעה אסתר המלכה בעת הגזרה: "צומו עלי שלושת ימים לילה ויום". והיא תענית תשובה על "שנהנו בסעודתו של אותו רשע" הרומז גם לאכילת עץ הדעת. צמים מעמוד השחר עד צאת הכוכבים, ואין אוכלים ושותים לפני קריאת המגילה. פטורים מעוברות ומניקות וכן יולדות תוך כ"ד חודשים וחולים וחלושים.
- ד. **תפילת "על הניסים"** בתפילות ובברכת המזון מליל פורים להודות על יציאה ממוות לחיים ועל קידוש השם.
- ה. **ויבא עמלק**: בתפילת בוקר יום פורים קוראים בתורה י' פסוקים החל מ"ויבא עמלק" שב' בשלח, לזכור את אשר עשה לנו עמלק בצאתנו ממצרים, שתי מצוות מן התורה: "זכור" ו"לא תשכח". "זכור" - בפה, "לא תשכח" - בלב.
- ו. **מקרא המגילה**: לילה ויום. לשמוע קריאת המגילה מתחילה ועד סוף בלא הפסק שהקורא למפרע או למקוטעין לא יוצא כדי מקרא מגילה. הקורא והשומעים מכוונים יחד בג' הברכות: "על מקרא מגילה", "על הניסים", ו"שהחיינו", וחיים את מאורעות המגילה "בימים ההם בזמן הזה". ו"הדברים נזכרים ונעשים", בשם הבעש"ט: "כאשר קוראים המגילה למטה מעוררים אותם העניינים למעלה ומתקיימים למעלה וגם בפנים".
- ז. **מתנות לאביונים**: ב' מתנות לב' אביונים לפחות. הגדרת "אביון": זה שאינו יודע מה יאכל לסעודה הבאה. כל מתנה כשיעור ג' ביצים או סכום השווה לכך, ועדיף בכסף מאשר מזון, בסכום כמה שקלים לכל אביון. גברים ונשים חייבים כאחד כל אחד בפני עצמו, וכן נהוג משום חינוך ל"ואהבת לרעך כמוך" לתת לכל בני הבית הקטנים לקיים המצווה. מותר לתת הכסף לגבאי צדקה בו ביום בלבד לפני או אחרי מקרא המגילה, ו"אין משנים במעות צדקה".
- ח. **משלוח מנות איש לרעהו**: שתי מנות לאדם אחד לפחות. יין נקרא מנה. מנות ראויות לאכילה, משני סוגים שונים. גברים שולחים מנות לגבר, ונשים לנשים. נוהגים לשלוח המנות לפני המשטה או תוך כדי. וב' מצוות אלו מתקנות הפגם של "ישנו עם מפוזר ומפורד בין העמים" ע"י מצוות "ואהבת לרעך כמוך אני הוי"ה", והוא תיקון לפיזור ולפירוד.

- ט. **המשתנה**: לאחר מקרא מגילה. סעודה חגיגית ומשתה של שמחה והודיה להקב"ה על הניסים והנפלאות שבכל יום ובכל רגע ובכל נשימה עמנו ועלינו. "כטוב לב המלך – ביין" דוקא, כי רק ע"י "נכנס יין – יצא סוד", "עד דלא ידע" ביראת שמים ואהבת ה' ודבקות חברים והשמעת דברי קדושה, ניגונים ושמחה של קדושה יתירה.
- י. **צדקה**: "כל הפושט יד – נותנין לו" הפושט בהתפשטות ידו לאחרים – נותנים לו יותר מלמעלה ברוחניות ובגשמיות כאחד. כל היום מסוגל לישועות ולגאולה בפרט ובכלל, ויש באותו היום לתת צדקה לכל המבקש באשר הוא.
- יא. **תלמוד תורה**: "ל' יום לפני החג דורשים בהלכות החג". נושאים ונותנים בהלכות פסח וענייני חירות.

הפורים הראשון היה פורים שושן לפני כ 2500 שנה בין גלות בבל לבין בניין בית שני.

הכנה למשתה אסתר [טור שו"ע או"ח סי' תרצה סעי"ב: "שיכוון לבו לשמים"]

ג' דרגות בשתיה:

- מבושם**: "יותר מלימודו" – חייב בתפילה ובברכות.
- שתי**: פטור ואם התפלל – תפילתו תפילה.
- שיכור**: אסור לו להתפלל ואם התפלל – תפילתו תועבה.

לשם מה שותים?

- לתלות את המן**: למחוק את עמלק מבית ומחוץ
- לגזור עליהם**: ולקיים מצוות מחיית עמלק מחוץ ומבית (מגילה ז ע"ב): "קם רבה שחטיה לרבי זירא"
- לשמח את השם יתברך**: "כטוב לב המלך ביין"
- לקבל את התורה שבעל פה מחדש**: "וקיבל" – "הדר קיבלוה בימי אחשורוש"
- לתקן את עץ הדעת טוב**: "עץ החיים גבוה נ' אמה"

עץ החיים

מרדכי המן

עץ הדעת

הדסה אסתר ושתי

כפילות ובירור: הסתרה וגילוי, אחר ופנים

אסתר - הדסה

מרדכי - חגאי

המן - מהומן

"אחשורוש מלכא טפשא" – "מלכא דעלמא"

עניין "חייב איניש לבסומיה דפוריה **עד דלא ידע** בין ארור המן לברוך מרדכי"

ספר דגל מחנה אפרים דרוש לפורים

"**ליהודים היתה אורה זו תורה וגו'**. ידוע (מגילה יג ע"א): **הכופר בעבודה זרה – נקרא יהודי**. ושמעתי בשם אדוני אבי זקני זללה"ה שגאווה נקרא עבודה זרה וכל הכופר בה נקרא יהודי, ומשה רבינו ע"ה היה עניו מאוד מכל האדם שהיה בחינת מ"ה, והוא הו"ה בהתפשטותו [**יוד הא ואו הא**]. ולכן ניתנה התורה אליו כי (משלי כד ד) בדעת חדרים ימלאו, ועל ידו נתמלא הו"ה בעשר אותיות להאיר בעשר מאמרות שורש של כל התורה רמ"ח מצות עשה ושס"ה לא תעשה. וזה זכה על ידי ענוה שהיה בחינת מ"ה. וזהו וירא אלוקים את האור כי טוב לגנוז. ושמעתי בשם אדוני אבי זקני זללה"ה: היכן גנוזו? באותיות תורה":

"**תשועתם היית לנצח**. כי ידוע נצח והוד הם "תרין פלגי גופא, תרין שוקין" שהם סוד האמונה, "תרין סמכי קשוט" (משה ואהרן, מרדכי ואסתר), כידוע בשם אדוני אבי זקני זללה"ה. **וידוע שעל ידי הנס הגדול היה נתרבה האמונה**. וזהו: **תשועתם**: תשועה שלהם היתה לנצח, כי "תרין פלגי" לפעמים לחד נחשבו. והיינו: **שעל ידי זה נתגדל ההאמנה** שהוא סוד נצח והוד. והמשכיל יבין":